

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19C/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722203819
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. et Mgr. Michala Lunterová Švandová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2025:6722203819.10

Uznesenie

Okresný súd Zvolen v právnej veci žalobcu JUDr. Jozefa Ďuricu, súdneho exekútora, IČO 37 822 314, Exekútorský úrad so sídlom Borovnianska 17, 960 01 Zvolen, proti žalovanému A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvalý pobyt C. D. XXXX/XX, XXX XX E., v konaní zast. Advokátskou kanceláriou VICTORIA, s. r. o., so sídlom Stránska 3155/7, 974 11 Banská Bystrica, IČO 51 164 353, o náhradu škody vo výške 109.435,42 Eur, o zastavení konania, takto

rozhodol:

I. Súd konanie zastavuje.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, doručenou súdu dňa 09. 09. 2022, domáhal od žalovaného zaplata sumy 109.435,42 Eur z titulu náhrady škody a náhrady trov konania.

2. Podaním, doručeným súdu dňa 29. 07. 2025, žalobca zobral žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. O trovách konania navrhol rozhodnúť podľa § 257 CSP.

3. Žalovaný na výzvu súdu oznámil, že so späťvzatím žaloby súhlasí, avšak nesúhlasil s použitím § 257 CSP a žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Podľa § 145 ods. 1 zákona číslo 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

5. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

6. Žalobca má právo svojim návrhom (žalobou) disponovať, to znamená, že ju môže počas konania vziať späť, či už sčasti alebo celkom. Späťvzatím žaloby prejavuje žalobca svoju vôľu, aby súd vo veci nekonal a o veci meritórne nerozhodol.

7. Nakoľko žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť a žalovaný so späťvzatím žaloby a zastavením konania súhlasil, súd konanie v celom rozsahu zastavil (I. výrok uznesenia).

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

11. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. V sporových konaniach sa nárok na náhradu trov konania posudzuje podľa zásady úspechu vo veci (§ 255 CSP), podľa ktorej súd strane, ktorá mala vo veci úspech, prizná náhradu trov proti v spore neúspešnej strane. Zásada úspechu je doplnená zásadou procesného zavinenia (§ 256 CSP), podľa ktorej je trovy konania povinná nahradiť tá zo sporových strán, ktorá zavinila, že vznikli, a teda ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Nárok na náhradu trov konania je pritom nárokom vyplývajúcim nie z hmotného práva, ale z práva procesného a otázku, či sa jednalo o dôvodne podanú žalobu súd pri rozhodovaní o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby posudzuje výlučne z procesného hľadiska, súd v takom prípade neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie.

14. Skutočnosťami rozhodujúcimi pre posúdenie zodpovednosti za zastavenie konania sú tie skutočnosti, ktoré vznikli po začatí konania. súdna prax vo vzťahu k späťvzatiu žaloby a jeho procesnému následku prejavujúcemu sa v zastavení konania zaujíma konštantné stanovisko, podľa ktorého je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách.

15. Civilný sporový poriadok zároveň ráta aj s existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 257 CSP), ako výnimky zo zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie, ako dôvodmi pre nepriznanie trov konania niektorej zo (žiadnej zo) sporových strán. Citované ustanovenie § 257 však nie je možné použiť kedykoľvek, ale len v prípadoch, kedy je potrebné odstrániť neprimeranú tvrdosť alebo zjavnú nespravodlivosť, ktorá by mohla nastať v dôsledku bezvýhradného aplikovania vyššie uvedených zásad súdom pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Rovnako tak v zmysle ustálenej judikatúry (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/67/2010, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/46/2012) nie je možné ustanovenie § 257 považovať za ustanovenie, ktoré by súd mohol aplikovať voľne, práve naopak, jedná sa o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Zároveň platí, že na ustanovenie § 257 nie je možné prihliadať kedykoľvek, bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania a hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania.

16. Pri skúmaní existencie (prítomnosti) dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania musí súd prihliadať na osobné, majetkové či iné pomery sporových strán, ako aj na ich procesný postoj a na okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov. Ku vzniku dôvodov hodných osobitného zreteľa tak môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo vo vzťahu k určitej procesnej situácii. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 118/2017, I. ÚS 269/2018 a II. ÚS 299/2021, v zmysle ktorých, cit.: „Ustanovenie § 257 CSP umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal náhradu trov konania tomu účastníkovi, ktorému inak patrí ich náhrada. Dôvodom na použitie uvedeného ustanovenia môžu byť len okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré Civilný sporový poriadok neuvádza ani exemplifikatívne, čo však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Pri skúmaní, či existujú dôvody hodné osobitného

zreteľa, treba prihliadnuť na osobné, zárobkové, majetkové a iné pomery účastníkov, procesný postoj účastníkov, a to na obidvoch stranách sporu, okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov, pričom hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznania neúspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania.“ (bližšie pozri tiež Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 299/2021 zo dňa 13. 05. 2021).

17. Z rozhodovacej praxe súdov tiež vyplýva, že okolnosť, že jednotlivé súdne inštancie (jednotlivé stupne súdov) mali na právnu kvalifikáciu veci odlišný právny názor, nemôže byť použitá pre ospravedlnenie aplikácie ustanovenia o moderácii práva na náhradu trov konania. inak povedané, nie je možné klásť na ťarchu účastníka konania skutočnosť, stojacu na strane súdov (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/704/2016 zo dňa 30. 11. 2016, ako aj nálezu Ústavného súdu ČR zo dňa 06. 02. 2007 sp. zn. II. ÚS 828/06). Na tomto mieste súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/332/2017 zo dňa 29. 03. 2018, v zmysle ktorého, cit.: „Okolnosti, ktoré sú meritom veci medzi stranami sporu nemôžu byť zároveň považované za dôvody hodné osobitného zreteľa vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania.“

18. Ak teda späťvzatie žaloby a následné zastavenie konania bolo spôsobené tretím subjektom, keď ako sám žalobca v späťvzati žaloby uviedol, cit.: „primárnu príčinu súdneho sporu nespôsobil svojim konaním žalobca, ale orgán štátu, svojim právoplatným rozhodnutím. Zmena tohto rozhodnutia znamená, že aktuálny spor sa stáva neudržateľným z pohľadu plynutia času i nákladov.“ nie je možné postihnúť žalovaného v tom smere, že by súd aplikovaním ust. § 257 CSP žalovanému nepriznal náhradu trov konania, ktoré mu v súvislosti s civilným sporovým konaním vznikli, keď sporovou stranou sú práve žalobca a žalovaný (nie tretí subjekt) a o náhrade trov konania sa rozhoduje práve medzi žalobcom a žalovaným. Preto ani vzniknutá procesná situácia nemohla založiť dôvod na aplikovanie ust. § 257 CSP tak, že by súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. 04. 2023, sp. zn. 32Cob/44/2022, v zmysle ktorého, cit.: „Žalobca tiež tvrdil, že žaloba sa stala nevykonateľnou v dôsledku (ne)konania súdu prvej inštancie. Z týchto tvrdení možno nanajvyššie vyvodiť, že k späťvzatu žaloby nedošlo (len) pre správanie žalovaného, ale pre správanie tretej strany – v tomto prípade súdu. ...Okrem toho, ako to vyplýva z východísk, ktorá odvolací súd vysvetlil vyššie, odklon od pravidla, podľa ktorého trovy konania v prípade zastavenia konania pre späťvzatie žaloby znáša žalobca, je možný len vtedy, keď sú na to dôvody na strane žalovaného. Stranami konania sú totiž len žalobca a žalovaný (§ 60 CSP) a o náhrade trov konania sa rozhoduje v zásade len medzi nimi. Preto ani teoretické správanie súdu ako tretej osoby, ktorý nie je stranou konania, nemôže založiť nárok žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému.“

19. Z čisto procesného hľadiska bol v konaní úspešný žalovaný. Voči žalovanému sa súdu javilo použitie moderačného oprávnenia v zmysle § 257 v prospech žalobcu ako neprimerane tvrdé, nakoľko podľa trestného práva sa na žalovaného hľadí, ako na osobu, ktorá bola spod obžaloby oslobodená a žalovaný v priebehu civilného sporového konania nevykonal také úkony, z dôvodu ktorých by došlo k späťvzatiu žaloby, správanie žalovaného v priebehu civilného sporového konania teda pri späťvzati žaloby z tohto hľadiska nezohralo žiadnu úlohu.

20. Súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov zastaveného konania mal za to, že napriek tomu, že žaloba bola, v čase jej podania, podaná na súd z procesného hľadiska odôvodnene (keď žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody spôsobenej mu trestným činom, za ktorý bol žalovaný v čase podania žaloby právoplatne odsúdený), žalobca sa rozhodol v konaní pred civilným súdom pokračovať aj po tom, ako v trestnej veci 3Td/50/2023 právoplatne rozhodol Najvyšší súd SR, z ktorého rozhodnutia mohlo byť žalobcovi zrejmé, že skutkové okolnosti, za ktorých podal žalobu na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom, sa v posudzovanej veci podstatným spôsobom zmenili. Naopak, žalobca sa rozhodol v konaní pred civilným súdom pokračovať, a to až do dňa 29. 07. 2025, kedy svojim podaním doručeným súdu vzal žalobu späť.

21. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že nebolo možné v prospech žalobcu, ako subjektu, ktorý späťvzatím žaloby z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, uplatniť dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd je zároveň toho názoru, že v prípade, ak by žalobca zvolil iný procesný postup, a to bezodkladne, v nadväznosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vydané v trestnej veci, bolo by dôvody

hodné osobitného zreteľa v prospech žalobcu v civilnom konaní možné uplatniť, ak nie v celom rozsahu, aspoň čiastočne.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že túto priznal žalovanému voči žalobcovi, a to v rozsahu 100 % (II. výrok uznesenia).

23. V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania. o výške tejto náhrady bude rozhodovať súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Nad rámec už uvedeného súd dodáva, že o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 16Co/54/2023 nerozhodoval, nakoľko Krajský súd v Banskej Bystrici, zrušujúc výrok o trovách prvostupňového rozhodnutia (ods. 13 odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/54/2023 zo dňa 10. 09. 2024) súdu prvého stupňa neuložil povinnosť rozhodovať aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.